

Ohituskaista uudelleenkäyttöön

Päätoteuttaja	Lounais-Suomen Jätehuolto Oy
Osahankkeen toteuttaja	Kestävän Kehityksen Yhdistys ry
Hakemusnumerot	401806, 401978 ryhmähanketunnus R-00495
Toimintalinja	2 Hiilineutraali Suomi
Erityistavoite	2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen
Kohderyhmät	yrietykset, jotka kehittävät omaa liiketoimintaansa kiertotalouden periaatteiden mukaisesti uudelleenkäyttömarkkinoilla sekä kotitaloudet, joiden palveluja kokeilulla kehitetään
Toteutusaika	1.3.2023 – 28.2.2025
Kokonaiskustannusarvio (FR 40 %)	437 576 €
Tuen enimmäismäärä (70 %)	306 303 €

Hankkeen julkinen tiivistelmä

Ohituskaista uudelleenkäyttöön -hankkeen tarkoituksena on alueen kotitalouksilta uudelleenkäyttöön ohjattavan tavaran vastaanoton ja käsittelyn vakiinnuttaminen kolmannen sektorin lisäksi laajemmaksi alueelliseksi yhteistyöverkostoksi. Toiminnan valtavirtaistamiseksi ja vaikuttavuuden kasvattamiseksi mukaan tarvitaan uusia liiketoimintaideoita kehittäviä alueen yrityksiä sekä julkisia toimijoita. Hankkeen aikana kehitetään kaupunkiseutujen elinkeinoelämää tukevaa ja innostavaa palvelua, jonka on tarkoitus pysyä toiminnassa hankkeen jälkeenkin ja laajentua entisestään.

Hankkeessa luodaan ja pilotoidaan toimintamallia uudelleenkäytettävien tavaroiden ja uudelleenkäyttöön valmisteltavien materiaalien vastaanotosta jätehuollon palvelujen yhteydessä. Turun Ekotori kehittää vastaanotto toimintojaan yhteisvastaanoton pilottina Topinojan jätekeskuksessa Turussa sekä kiertävien keräysten yhteydessä Naantalissa ja Mynämäessä. Kierrätyskeskus Turun Ekotori on Kestävän Kehityksen Yhdistys ry:n hallinnoima, itsenäinen voittoa tavoittelematon ympäristötoimija, joka kierrättämisen ohella työllistää laajassa mittakaavassa.

Uudelleenkäyttöön sellaisenaan sopivat tavarat ovat suoraan tai pienin korjauksin käyttökuntoisia. Materiaalin uudelleenkäyttöön valmistelulla taas tarkoitetaan sellaista materiaalia, jota voisi käyttää vielä uudelleen tai jonkin toisen tuotteen raaka-aineena, talteenottoa ja ohjaamista jatkokäyttöön yritysille tai kuluttajille.

Tavoitteena on luoda alueelle pysyviä uudelleenkäytön toimintamalleja (verkostoja, tavoitteellisia ja suunnitelmallisia yhteistyökuvioita ja kumppanuuksia), jotka tukevat yrityksiä ja muita alueen toimijoita myös jatkossa. Hankkeessa tuotetaan tietoa uudelleenkäytön positiivisista ympäristövaikutuksista ja kehitetään viestintätapoja uudelleenkäytön lisäämiseksi. Hankkeessa kehitetty toimintamalli on monistettavissa vapaaseen käyttöön myös muilla alueilla.

Turun kaupungin tavoitteena on toteuttaa resurssiviisauden periaatteet vuoteen 2040 mennessä: ei jätteitä, ei päästöjä ja kestävä luonnonvarojen kulutus. Kaupunki tavoittelee hiilineutraalisuutta vuoteen 2029 mennessä ja tähtää ilmastopositiiviseksi alueeksi siitä eteenpäin. Uudelleenkäytön

toiminta- ja palvelualusta on liitetty osaksi Turun kiertotalouden tiekarttaa konkreettisina toimenpiteinä resurssiviisauden saavuttamiseksi. Ohituskaista uudelleenkäyttöön -hanke on konkreettinen askel kohti toteutusta.

Pilotoinnin aikana kerätään tietoa uudelleenkäyttöön valmisteltavan materiaalin koostumuksesta ja ominaisuuksista sekä asiakastarpeista. Saadun tiedon pohjalta määritellään materiaaleista syntyvät tuoteryhmät jatkokäyttäjien tarpeet huomioon ottaen. Materiaalien käsittelyä kehitetään niin, että alueen yrityksillä ja yhteisöillä on laajemmat mahdollisuudet saada niitä käyttöönsä. Pilotin tulosten perusteella toimintamallia voidaan tarvittaessa kehittää ja skaalata muihin vastaanottopaikkoihin ja erilaisten toimijoiden tarpeisiin.

Hankkeessa tuotetaan tietoa uudelleenkäyttöön valmisteltavista materiaaleista kiertotalouden osaamisen kehittämisen tueksi. Pilotin vastaanottohenkilökunnan kouluttamisessa hyödynnetään yhteistyökumppanina Ammattiopisto Liviaa, joka on tällä hetkellä ainoa luonto- ja ympäristöalan perustutkintoa tarjoava oppilaitos, joka valmistaa kiertotalousalan ammattilaisia Lounais-Suomen alueella. Oppilaitos on kehittämässä koulukohtaista tutkinnonosaa, jolla osaamista kehitetään ajanmukaisesti kierrättämisen hallitsemisesta kohti uudelleenkäyttöön valmistelua. Tutkinnonosa tarjoaa alueen työnantajille uudelleenkäyttöön erikoistuneen koulutusmahdollisuuden henkilöstölle ja mahdollistaa osaamisen tunnustamisen.

Rahoittajan arvio

Hankkeen toimenpiteet on esitetty selkeästi ja ne tukevat hankkeen tavoitteisiin pääsyä. Toimivalla ja kehittyvällä jätehuollolla on merkittävä rooli alueellisessa kiertotaloudessa. Hanke tukee maakuntastrategiaa, jonka yhtenä tavoitteena on tuottaa yhteistyön avulla ratkaisuja ympäristöhaasteisiin. Toimenpiteinä on esitetty pilotointi- ja demonstraatiokohteet, joilla voidaan edistää alueen ympäristö- ja ilmastohaasteiden ratkaisujen kaupallistamista ja levittämistä, ja tätä toimenpidettä hanke toteuttaa.

Yritysyhteistyön ja arvoketjujen vahvistaminen muodostavat yhden työpaketin. Hakijoiden tulee huolehtia siitä, että yritysnäkökulmaa pyritään vahvistamaan myös vastaanotto toimintojen pilotointiin ja lajittelutoimintojen kehittämiseen keskittyvissä työpaketeissa.

Hankkeen määrälliset tavoitteet ovat niukat, ja niihin tulee vielä kiinnittää huomiota.

Ennen rahoituspäätöksen laatimista tuen hakijoiden kanssa käydään neuvottelut hankesuunnitelmaan ja kustannusarvioon tehtävistä tarkennuksista. Kustannustehokkuutta on lisättävä vähentämällä hallinnollisiin tehtäviin keskittyvä työosuus hankkeen kustannusarviosta, mikä vaikuttaa yllä esitettyyn hankkeen kokonaiskustannusarvioon ja tuen maksimimäärään.

Rahoittaja esittää hanketta hyväksyttäväksi. Ratkaisu perustuu Varsinais-Suomen liiton arvioinnissa saatuun pistemäärään 30/47, asiantuntija-arvioihin ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä 27.1.2023 käytyyn arviointi- ja hankepriorisointikeskusteluun.